

Соціальні послуги та права дитини в ОТГ

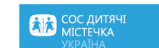
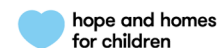
Серія вебінарів

Впроваджується:

Партнери
у громадах

Серія вебінарів: можливості участі

Ми пропонуємо:

- Ділитися знаннями
- Ділитися досвідом
- Обговорювати можливі варіанти рішень
- Надавати приклади документів
- Платформу для обговорення

Вас запрошуємо:

- Надсилати Ваші запитання
- Пропонувати теми та питання для обговорення
- Пропонувати Ваш хороший досвід для презентації

spilno@p4ec.org.ua

Записи попередніх вебінарів

Вебінар 1. Інтегровані соціальні послуги: концепція та юридичні аспекти

Вебінар 2. Повноваження ОТГ із питань забезпечення прав дитини та захисту дитини

Вебінар 3. Механізми та технології організації роботи з питань соціального захисту населення в ОТГ

Вебінар 4. Центр надання соціальних послуг та діяльність фахівця із соціальної роботи у громаді

Вебінар 5. Соціальна робота у США: ліцензування соціальних працівників

Вебінар 6. Безпека та захист дитини, родини та спеціалістів у період карантину

Записи вебінарів <http://knowledge.org.ua/uk/tag/spilno/>

Записи попередніх вебінарів (продовження)

Вебінар 7. Попередження та реагування на випадки домашнього насильства у період карантину (*частина 1*)

Вебінар 8. Попередження та реагування на випадки домашнього насильства: покращення міжвідомчої взаємодії (*частина 2*)

Вебінар 9. Соціальна мережа клієнта та його сім'ї: карта соціальних контактів, генограма та екокарта

Вебінар 10. Фінансова стабільність: зайнятість, розподіл часу, джерела доходів та витрат, планування бюджету

Вебінар 11. Формування у клієнта усвідомленої готовності до змін, практика застосування «Самооцінки якості життя», «Карти бажань» та «Лінії життя»

Записи вебінарів <http://knowledge.org.ua/uk/tag/spilno/>

Для успішного розвитку соціальних послуг в ОТГ

- Розвиток системи соціального захисту та соціальних послуг є частиною **Стратегії розвитку громади**
- Розроблено **цільові програми**
- Проведено **визначення потреб громади** у соціальних послугах
- Створено та функціонує **Управління/відділ соціального захисту**
- Діє **Служба у справах дітей** (як окрема юридична особа) та працює Комісія із захисту дітей
- Створено та діє **Центр надання соціальних послуг**
- Спеціалісти та фахівці кваліфіковані та постійно проходять додаткові навчання

Соціальні послуги для дітей з інвалідністю та їхніх сімей у громаді

Вебінар 12.
03 червня 2020 року

План вебінару

- Інвалідність в Україні і світі: різні моделі – різна підтримка.
- Ознаки ефективної системи підтримки і допомоги на рівні громади.
- Континуум послуг для дітей з інвалідністю та їхніх сімей у громаді.
- Професійна етика – запорука успішності спеціаліста.
- Відповіді на запитання учасників

Маріанна Онуфрик

- керівниця ГО «Соціальна Синергія», співкоординаторка проекту «Спільно» у Соледарській та Сіверській ОТГ

Поняття інвалідності

ЗУ «Про охорону дитинства»

Дитина з інвалідністю - дитина зі стійким розладом функцій організму, спричиненим захворюванням, травмою або вродженими вадами розумового чи фізичного розвитку, що зумовлюють обмеження її нормальної життєдіяльності та необхідність додаткової соціальної допомоги і захисту

Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю

До осіб з інвалідністю належать особи зі стійкими фізичними, психічними, інтелектуальними або сенсорними порушеннями, які при взаємодії з різними бар'єрами можуть заважати їхній повній та ефективній участі в житті суспільства нарівні з іншими

Вправа

Анні, Сарі та Пабло поставлено діагноз синдром Дауна.

- **Пабло**, який народився у 1974 році, сьогодні є відомим іспанським актором та викладачем.
- Семирічна **Анна** перші три роки свого життя провела в українському дитячому будинку, доки її не удочерила американська родина. Вона відвідує місцеву школу і навчається разом з друзями.
- **Сарі** лише три місяці. Вона народилася з фетальним алкогольним синдромом. Мати відмовилась від неї відразу після народження, а решта родичів не бажають піклуватися про неї.

Визначення та класифікація інвалідності

Вебінар 2 – Супровідний технічний буклет

unicef

Чи мають Анна, Сара і Пабло однакові форми інвалідності?

Сучасне розуміння інвалідності

- Сьогодні інвалідність більше концептуально не розглядається як наслідок захворювання; натомість її розуміють як динамічну взаємодію між станом здоров'я людини, чинниками навколишнього середовища та особистісними факторами (це більше не лінійна, а інтерактивна модель).

«Здоров'я – це стан повного фізичного, душевного та соціального благополуччя, а не тільки відсутності захворювань та недугів»

(Статут Всесвітньої організації охорони здоров'я від 1948 року)

Таким чином, здоров'я – це результат динамічної взаємодії між біологічними, психологічними та соціальними процесами.

2 моделі інвалідності

Медична модель інвалідності

Пояснює обмеження життєдіяльності як проблему здоров'я чи медичний стан особи, який можна лікувати чи вилікувати за допомогою медицини. Таким чином, інвалідність – це результат медичного стану. Особа з інвалідністю розглядається як людина, яка потребує лікування, і обов'язок медичного працівника полягає у тому, щоб полегшити її біль та страждання.

Біологічно-психологічно-соціальний підхід до інвалідності

Використовується Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності (МКФ) та здоров'я та поєднує медичну та соціальну моделі інвалідності. Цей підхід забезпечує єдиний погляд на різні інтерпретації інвалідності від біологічної, індивідуальної до соціальної.

Статистика по інвалідності

- Україна: всього - 6,1%, *дитяче населення – 2,1%*.
- Австралія: 18,5%.
- США: 19%.
- Світ: 15%.

Щодо дітей: вважається, що у країнах, які розвиваються і на території яких відбуваються воєнні дії, не менше 20% дітей потребують додаткової підтримки (послуг) через обмеження участі і функціонування.

Україна впроваджує МКФ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ Кабінету Міністрів України

від 27 грудня 2017 р. № 1008-р

«Про затвердження плану заходів із впровадження в Україні Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я та Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків»

Відповідальні: МОН, Мінсоцполітики, МОЗ, Мінфін...

Ознаки ефективної системи підтримки дітей з інвалідністю у громаді

1. Підхід, заснований на правах
2. Прийняття рішень в найкращих інтересах дитини
3. Забезпечення послугами відповідно до потреб
4. Сімейно-центрований підхід
5. Орієнтація на профілактику і превентивну роботу
6. Безперервність і сталість послуг
7. Налагоджена міжвідомча взаємодія

Права дитини з інвалідністю = права дитини

- право на життя;
- право на безпечні умови для життя і здорового розвитку;
- право на проживання в сім'ї разом з батьками або в сім'ї одного з них та право на піклування батьків;
- право на рівень життя, достатній для фізичного, інтелектуального, морального, культурного, духовного і соціального розвитку;
- право на освіту;
- право на охорону здоров'я і безоплатну кваліфіковану медичну допомогу;
- право користуватися благами соціального забезпечення;
- право на вільне висловлювання особистої думки, формування власних поглядів, розвиток власної суспільної активності.

**Соціальна
Синергія**

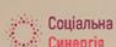

ПЕРЕДУСІМ, Я - ДИТИНА

Даша - другокласниця,
любить малювати та маму.
Дитина з аутизмом

Проект здійснюється за підтримки відомств та культур US Embassy Kyiv Ukraine. Сфінс-ко дивос утримує США мають не співпрацювати з дивос-учасниками проекту.

Соціальна
Синергія

ПЕРЕДУСІМ, Я - ДИТИНА

Лев - учень, любить танцювати і обійматися.
Дитина з інвалідністю

Телефон: 8 (495) 605-30-30, e-mail: info@pccr.ru, сайт: www.pccr.ru

**Соціальна
Синергія**

ПЕРЕДУСІМ, Я - ЛЮДИНА

Олексій - музикант, блогер
Людина з аутизмом

[illegible]

Найкращі інтереси дитини

- **Забезпечення найкращих інтересів дитини** - дії та рішення, що спрямовані на задоволення індивідуальних потреб дитини відповідно до її віку, статі, стану здоров'я, особливостей розвитку, життєвого досвіду, родинної, культурної та етнічної належності та враховують думку дитини, якщо вона досягла такого віку і рівня розвитку, що може її висловити (ЗУ «Про охорону дитинства»)
- **Збереження сім'ї для дитини** є головною умовою забезпечення найкращих інтересів дитини та її благополуччя (Стратегія ДІ)

Послуги згідно потреб

Тільки наданням послуг (сервісів) можна задовольнити більшість потреб дитини і сім'ї та допомогти їм попередити / зменшити негативний вплив / подолати складні життєві обставини.

(Надання послуги передбачає безпосередній контакт надавача послуги (людини) і отримувача послуги (людини)).

Послуги є: освітні, медичні, соціальні, реабілітаційні, інші.

Раннє виявлення порушень у розвитку

Хто це може зробити:

- медичні працівники (у т.ч. в період вагітності),
- працівники соціальної сфери (особливої уваги потребують сім'ї, які вже знаходяться в зоні ризику або в СЖО, неповнолітні матері, самотні матері, батьки з інвалідністю тощо),
- працівники дошкільних установ;
- фахівці інклюзивно-ресурсних центрів;
- Інші спеціалісти.

Міжвідомча співпраця і взаємодія – є запорукою того, що порушення розвитку дитини будуть виявлені вчасно

Рекомендації для фахівців із соціальної роботи

- Якщо під час виконання службових обов'язків Ви виявили / познайомилися з сім'єю, (особою законним представником), яка виховує дитину, що має **видимі ознаки порушення розвитку**, то **Ви зобов'язані**

Звернути увагу
батьків / законних
представників дитини
на ознаки
таких порушень

Рекомендувати звернутися
до сімейного лікаря
(лікаря-педіатра) або до закладу
охорони здоров'я для проведення
медичного обстеження дитини

Проконтролювати чи
звернулися батьки до лікаря,
у випадку ігнорування
рекомендації – повідомити
Службу у справах дітей
за телефоном

Провести оцінку
потреб дитини та сім'ї;
у випадку встановлення
складних життєвих
обставин – забезпечити
надання необхідних
соціальних послуг

При підтвердженні лікарсько-
консультативною комісією стійкого
розладу функцій організму
дитини – забезпечити (за потреби)
представництво інтересів при
оформленні інвалідності та соціальної
допомоги, здійснити (за потреби)
соціальний супровід для отримання
медичних та реабілітаційних послуг

Порекомендувати батькам
звернутися до
Інклюзивно-ресурсного
центру для проведення
комплексної оцінки
з метою визначення
наявності особливих
освітніх потреб дитини
та розроблення рекомендацій
щодо освітньої програми

Ознаки порушення розвитку

0-3
РОКИ

- Прокидається більше 10 разів за ніч
- Прокидається з різким криком

- Має проблеми зі смоктанням і ковтанням.
- Після 6 міс. не може їсти густу їжу
- Після 1 року не може їсти тверду їжу
- Вранішня блювота

- Неприродне положення тіла
- Неприродний рух частин тіла, відсутність кінцівки (її частини)

- У 2 роки не користується горщиком

- Не може зосередити увагу на предметі, «блукаючий» погляд
- Після 1 року дитина не звертає увагу дорослого на власні дії (поведінку), не потребує схвалення чи заохочення, не звертається за допомогою

Ознаки порушення розвитку

4-17
РОКІВ

- Незрозуміла для оточуючих мова
- Неосмислене спілкування
- Відсутність реакції під час звертання
- Нетипова поведінка, неадекватні реакції не характерні для віку дитини і небезпечні як для неї самої, так і для оточуючих
- Не вдається встановити зоровий контакт з дитиною
- Підвищена чутливість до шуму, музики, світла, одягу, запахів
- Стереотипні рухи на зразок похитування чи махання руками
- Ігри на самоті
- Агресивна поведінка і прояви самоагресії
- Неприродна постава або рух, інші фізичні обмеження (не закривається око, кульгавість, асиметрія обличчя, опущена повіка тощо)
- Залежність від дорослого під час прийому їжі, відвідування туалету, ванної кімнати, збирання на прогулянку тощо
- Потреба в постійній допомозі під час переміщення у просторі, збереження рівноваги тіла під час пересування, під час зміни положення тіла

Рекомендації для фахівців із соціальної роботи

- Малюнок доступний для завантаження за посиланням https://bit.ly/webinar12_recommendations

РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ФАХІВЦІВ ІЗ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

ЯКЩО ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ СЛУЖБОВИХ ОБОВ'ЯЗКІВ ВИ
ВИЯВИЛИ / ПОЗНАЙОМИЛИСЬ З СІМ'ЄЮ (ОСОБОЮ, ЗАКОННИМ
ПРЕДСТАВНИКОМ), ЯКА ВИХОВУЄ ДИТИНУ, ЩО МАЄ
ВИДИМІ ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ РОЗВИТКУ, ТО

ВИ ЗОБОВ'ЯЗАНІ

Звернути увагу батьків / законних представників дитини на ознаки таких порушень

Рекомендувати звернутися до сімейного лікаря (лікаря-педіатра) або до закладу охорони здоров'я для проведення медичного обстеження дитини

Преконтролювати чи звернувся батьки до лікаря, у випадку ігнорування рекомендацій – повідомити Службу у справах дітей за телефоном

Провести оцінку потреб дитини та сім'ї, у випадку встановлення складних життєвих обставин – забезпечити надання необхідних соціальних послуг

При підтвердженні лікарсько-консультативною комісією стійкого розладу функцій організму дитини – забезпечити (за потреби) оформлення інвалідності та соціальної допомоги, здійснити (за потреби) соціальний супровід для отримання медичних та реабілітаційних послуг

Переконувати батькам звернутися до інклюзивно-ресурсного центру для проведення комплексної оцінки з метою визначення наявності особливих освітніх потреб дитини та розроблення рекомендацій щодо освітньої програми

ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ РОЗВИТКУ

0-3 РОКИ

- Прокидається більше 10 разів за ніч
- Прокидається з різким криком
- Має проблеми зі смоктанням і ковтанням.
- Після 6 міс. не може їсти густу їжу
- Після 1 року не може їсти тверду їжу
- Втрачає блювоту
- Неприродні положення тіла
- Неприродний рух частин тіла, відсутність кінцівки (її частини)

4-17 РОКІВ

- У 2 роки не користується горщиком
- Не може зосередити увагу на предметі, «блукуючий» погляд
- Після 1 року дитина не звертає увагу дорослого на власні дії (поводіння), не потребує схвалення чи заохочення, не звертається за допомогою
- Незрозуміла для оточуючих мова
- Неосмислене спілкування
- Відсутність реакції під час звертання
- Нетипова поведінка, неадекватні реакції не характерні для віку дитини і небезпечні як для неї самої, так і для оточуючих
- Не вдається встановити зоровий контакт з дитиною
- Підвищена чутливість до шуму, музики, світла, одягу, запахів
- Стереотипні рухи на зразок похитування чи махання руками
- Ігри на самоті
- Агресивна поведінка і прояви самоагресії
- Неприродна постава або рух, інші фізичні обмеження (не закривається око, кунтулість, асиметрія обличчя, опущена повік тощо)
- Залежність від дорослого під час прийому їжі, відвідування туалету, ванної кімнати, збирання на прогулянку тощо
- Потреба в постійній допомозі під час переміщення у просторі, збереження рівноваги тіла під час пересування, під час зміни положення тіла

25

Рання реабілітація дітей з інвалідністю раннього віку (до 7 років):

- **Спрямовується** на зменшення або подолання фізичних, психічних розладів та інтелектуальних порушень, набуття побутових та соціальних навичок, розвиток здібностей, поступову повну або часткову інтеграцію в суспільство.
- **Забезпечує** комплексний підхід до дитини з інвалідністю, який полягає в поєднанні різних видів та форм реабілітації, передбачає залучення до реабілітаційного процесу батьків або осіб, які їх замінюють, включає соціальну, психологічну, освітню, консультативну допомогу сім'ям, в яких виховуються діти з інвалідністю, за місцем їх проживання (вдома).
- **Здійснюється** відповідно до їх індивідуальних програм реабілітації і супроводжується медичним і психологічним спостереженням за ними.

Раннє втручання

Кому надається:

дітям від народження до 4 років, які виховуються в сім'ї та мають інвалідність або ризик її виникнення, або затримку у розвитку, та їхнім батькам.

Зміст послуги – міждисциплінарна сімейно-центрована система допомоги дітям раннього віку з порушеннями розвитку та дітям груп біологічного і соціального ризику, спрямована на покращення розвитку дитини та підвищення якості життя родини.

Послуги інклюзивно-ресурсного центру

Для кого: для дітей віком від 2 до 18 років.

Перелік послуг:

- проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини з метою визначення особливих освітніх потреб дитини;
- надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами;
- надання консультацій, методичної підтримки та взаємодія з педагогічними працівниками закладів дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти та інших закладів освіти;
- консультування, надання психологічної допомоги батькам або законним представникам дітей з особливими освітніми потребами.

Інклюзивне навчання

Заклади освіти за потреби утворюють інклюзивні та/або спеціальні групи і класи для навчання осіб з особливими освітніми потребами. У разі звернення особи з особливими освітніми потребами або її батьків така група або клас утворюється в обов'язковому порядку (ЗУ «Про освіту»).

Джерело фінансування: субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами (корекційно-розвиткові заняття, спеціальні засоби корекції психофізичного розвитку, оснащення кабінетів ІРЦ).

Особа з особливими освітніми потребами - особа, яка потребує додаткової постійної чи тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту.

Супровід під час інклюзивного навчання

Зміст послуги:

надання допомоги дітям з особливими освітніми потребами під час перебування в закладах дошкільної та загальної середньої освіти.

Вид : базова соціальна послуга.

Освітні послуги в спеціальних закладах освіти

До спеціальних закладів освіти належать:

- **спеціальна школа** - заклад загальної середньої освіти, що забезпечує здобуття певного рівня загальної середньої освіти особам з особливими освітніми потребами, що зумовлені порушеннями розвитку;
- **навчально-реабілітаційний центр** - заклад освіти для осіб з особливими освітніми потребами, зумовленими складними порушеннями розвитку.

Денний догляд

Зміст послуги:

забезпечення умов для денного перебування; забезпечення харчуванням; допомога у самообслуговуванні (дотримання особистої гігієни, рухового режиму, прийом ліків, годування); спостереження за станом здоров'я, надання реабілітаційних послуг; формування та підтримка навичок самообслуговування; психологічна підтримка; організація денної зайнятості, дозвілля.

Соціальна реабілітація

Зміст послуги:

навчання, формування, розвиток та підтримка соціально-побутових навичок (самообслуговування, комунікації, позитивної поведінки, приготування їжі, користування грошима, орієнтування тощо); допомога у забезпеченні технічними засобами реабілітації, навчання навичкам користування ними; психологічна підтримка; організація дозвілля, спортивно-оздоровчої, технічної та художньої діяльності, працетерапії; арт-терапія; надання інформації з питань соціального захисту населення.

Тимчасовий відпочинок для батьків або осіб, які їх замінюють, що здійснюють догляд за дітьми з інвалідністю

Зміст послуги:

забезпечення тимчасового догляду та виховання дитини з інвалідністю за місцем її проживання або перебування в сім'ї патронатного вихователя, в закладі на період відсутності батьків або осіб, які їх замінюють, що здійснюють догляд за дітьми з інвалідністю.

Інші соціальні послуги

- Фізичний супровід осіб з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату та пересуваються на кріслах колісних, порушення зору.
- **Послуга перекладу жестовою мовою** - переклад жестовою мовою (у тому числі з використанням знакових систем) та словесною мовою під час відвідування особами з інвалідністю з порушеннями слуху органів державної влади та місцевого самоврядування, установ, організацій і закладів, при купівлі товарів, робіт і послуг.
- **Послуга фізичного супроводу осіб з інвалідністю з порушенням зору** - надання допомоги при переміщенні у громадських місцях і транспорті для відвідування органів державної влади та місцевого самоврядування, установ, організацій та закладів, купівлі товарів, робіт і послуг, у тому числі заповнення бланків, написання заяв, читання інформації під час такого відвідування та інше.

Виплати і пільги

- Державна соціальна допомога дітям з інвалідністю (70% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність).
- Надбавка на догляд за дитиною з інвалідністю.
- Виплата грошових компенсацій при реалізації індивідуальних програм реабілітації осіб з інвалідністю.
- Виплата грошових компенсацій на бензин, ремонт і технічне обслуговування автомобілів та на транспортне обслуговування.
- Виплата грошової компенсації замість санаторно-курортної путівки та компенсації вартості самостійного санаторно-курортного лікування.

Передусім – дитина (людина)

- <https://www.facebook.com/427347544673531/posts/722157251859224/>
- <https://www.facebook.com/watch/?v=515731482475521>
- <https://www.facebook.com/427347544673531/posts/693832434691706/>

- 8 мультфільмів, які навчають дитину толерантності
<http://www.empatia.pro/8-multifilmiv-yaki-navchaut-dytynu-t.../>

Журнал "Особлива дитина:
навчання і виховання"
з феєвраля 2017 г.

<https://focus.ua/society/364350/>

Серія вебінарів: заплануйте

- 10 червня 2020 року

Вебінар 13 «Запровадження послуги раннього втручання в ОТГ»

- 17 червня 2020 року

Вебінар 14 «Розвиток батьківської компетентності (на основі міжнародної програми «Сильні батьки – Сильні діти»)»

Усі вебінари попередньо заплановані на час **з 11.30 до 13.00** у зазначені дні.

Дякуємо за увагу!

Впроваджується:

Партнери
у громадах

